NESTKASTENVERSLAG 2012:

Inleiding:

Ook dit broedseizoen werden op verschillende locaties weer talrijke nestkasten op hun inhoud gecontroleerd. Door een combinatie van tijdgebrek en tekort aan mankracht zijn helaas ook enkele locaties niet gecontroleerd. Daarentegen is er wel een nieuwe locatie bijgekomen zodat het totale aantal gecontroleerde nestkasten dit jaar uitkwam op 1801. Dat was nog iets hoger dan het jaar hiervoor, toen er 1788 werden gecontroleerd.

Volthe (H.Kaptein)

Het afgelopen broedseizoen 2012 heeft Hennie Kaptein wederom een groot aantal nestkasten gecontroleerd; in totaal 651 stuks. Op zijn eigen erf controleerde hij 180 nestkasten en in het buitengebied controleerde Hennie maar liefs 471 kasten op 16 locaties. Al deze nestkasten zijn minimaal 2 keer en enkelen zelfs wel 3 keer op hun inhoud gecontroleerd; een geweldige prestatie. De locaties van de 651 gecontroleerde nestkasten bevonden zich bij; fam. Kosthuis 20, fam. Harpuis 26, fam. Willemsen 20, het Venneker 40, fam. Meijer 40, fam. Schellings 41, fam. Huls 31, fam. Racer Palther 20, fam. Vernooi 57, fam. Scholten Linde 20, fam. Mellink 38, fam. Ensink op Reimer 38, Het Mijnenveld 20, fam. Bos Palther 20, Tulk kamp 20, Konijnenbos 20, en tot slot H. Kaptein met 180 nestkasten.

Hieronder de resultaten over 2012 en 2011 van nestkasten rond het eigen erf van H. Kaptein:

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen totaal**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**		**Jongen geringd**	
Jaargang	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**
koolmees	31	38	261	325	8,4	8,6		
bonte vliegenvanger	27	35	123	213	4,6	6,1	107	213
pimpelmees	13	17	147	154	11,3	9,1		
spreeuw	27	17	123	80	4,6	4,7		..
ringmus	1	5	4	22	4,0	4,4		
boomklever	3	5	23	37	7,7	7,4	23	13
gekraagde roodstaart	-	2	-	13	-	6,5	-	13
Kasten met alleen nest	10	4						
Totaal	**112**	**123**	**681**	**844**	**6,1**	**6,9**	**130**	**239**

Toelichting:

Van de 180 nestkasten rondom Hennie's erf waren er het afgelopen jaar 112 bezet, wat neer komt op een bezettingspercentage van 62 %. Dit was een flink stuk lager als in 2011 toen de bezetting uitkwam op 67 %.

Algemene soorten als koolmees, spreeuw en bonte vliegenvanger waren de hoofdbewoners van de nestkasten waarbij alleen de spreeuw hoger scoorde als in 2011.

Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per nestkast was ongeveer gelijk aan 2011. Alleen bij de de bonte vliegenvanger vlogen aanzienlijk minder jongen uit door een 3-tal verlaten legsels.

Mede door een drietal verlaten legsels waren er minder uitgevlogen jonge bonte vliegenvangers

Nestkastresultaten op alle door H. Kaptein gecontroleerde locaties:
In 2012 zijn er door Hennie in totaal 651 nestkasten gecontroleerd. In 2011 waren dit er 716. Het bezettingspercentage was 74%; dit was 3 % hoger dan in 2011.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van zowel 2012 als 2011.

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen totaal**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**		**Jongen geringd**	
Jaargang	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**
koolmees	187	154	1540	1339	8,2	8,7		
ringmus	23	60	111	287	4,8	4,8	28	
pimpelmees	69	86	672	811	9.7	9,4		
bonte vliegenvanger	82	108	419	606	5,1	5,6	357	550
spreeuw	34	34	155	157	4,6	4,6	21	15
boomklever	17	19	117	138	6,9	7,3	90	101
gekraagde roodstaart	6	7	26	46	4.3	6,6	20	40
mees spec.	4	-	29	-	7.2	-	-	-
huismus	-	3	-	12	4,0	4,0	-	4
torenvalk	1		4		4.0		4.0	
zanglijster	1		4		4.0			
hommels	-	1	-					
Kasten met alleen nest	36	22						
Totaal	**460**	**505**	**3077**	**3396**	**6,7**	**6,7**	**520**	**710**

Toelichting:
Zoals uit het overzicht blijkt maakten 10 vogelsoorten gebruik van de nestkasten. De koolmees bezet nog steeds de meeste nestkasten gevolgd door de bonte vliegenvanger en de pimpelmees. Zorgbarend snel achteruit gaat het met de ringmus. In een eerder broedseizoen had deze soort nog 60 nestkasten bezet maar het afgelopen jaar liep het aantal terug naar slechts 23 bezette nestkasten. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per nestkast was bij de meeste soorten goed, met uitzondering van bonte vliegenvanger en gekraagde roodstaart waarvan minder jongen uitvlogen als in 2011. Tien legsels werden verlaten waarvan het grootste deel bij de bonte vliegenvanger met 8 verlaten legsels. Bij de pimpelmees en de gekraagde roodstaart werd van elk een legsel verlaten. Verder werd er in 2 nestkasten een broedvogel dood op het nest aangetroffen, het ging hierbij om een koolmees en een boomklever. Helaas zijn er door tijdgebrek minder vogels geringd in het afgelopen jaar.

Het lijkt onvoorstelbaar maar enkele tientallen jaren geleden stond hij bekend als een beruchte nestkastkraker. Nu is het bijna een unicum als er een ringmus broedt in een nestkast.

Sinds 1960 is driekwart van de vogels van het platteland verdwenen, stelt Sovon Vogelonderzoek in de jaarlijkse vogelbalans. Voor de ringmus wordt het verlies sinds 1960 becijferd op 700.000 - 940.000.

Saasveld (fam.Oude Booyink voorheen Alfons Hofstede).

Van de 58 gecontroleerde nestkasten die rondom het huis van fam. Oude Booyink hangen waren er 39 bezet. Dit komt neer op een bezettingpercentage van 67 % en dat was een flink stuk hoger dan de 51 % in 2011. Alle nestkasten werden minimaal 2 keer gecontroleerd.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van 2011 en 2012.

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen totaal**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**		**Jongen geringd**	
Jaargang	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**
koolmees	10	10	99	83	9,9	8,3		
bonte vliegenvanger	16	13	75	59	4,7	4,5	75	59
pimpelmees	4	7	22	62	5,5	8,6		
grauwe vliegenvanger	2	1	9	4	4,5	4,0	9	
boomklever	1	1	8	5	8,0	5,0	8	5
boomkruiper	1	..	7	..	7,0	..	7	
torenvalk	1	1	4	6	4,0	6,0	4	6
merel	1	1	3	..	8,0	..		
bosuil	1	1	1	2	1,0	2,0	1	2
ringmus	1	1	9	5	9,0	5,0	9	
Alleen nest	..	3						
Totaal	**38**	**39**	**237**	**226**	**6,2**	**6,3**	**113**	**71**

<u>Toelichting:</u>

Zoals in het overzicht te zien is, maakten 9 soorten gebruik van één of meerdere kasten. De boomkruiper liet het echter dit broedseizoen afweten. De bezetting van de nestkasten is met 67 % goed te noemen. De bonte vliegenvanger had hierin met 13 bezette nestkasten het grootste aandeel en was daarmee net als vorig jaar lijstaanvoerder. Van de bonte vliegenvanger werd in een 3-tal nestkasten dode jongen aangetroffen. Mede hierdoor en door een lagere bezetting van bonte vliegenvangers werden er minder jongen geringd dan in het voorgaande jaar. Het enige verlaten nest betrof een merel.

De meeste zomervogels komen vanaf april terug uit het overwinteringsgebied. Zo ook de bonte vliegenvanger die overwintert in tropisch Afrika. Hij komt vrij laat terug zo rond de tweede en derde week van april. Het is een vrije nieuwkomer onder de vogels en broedt nog niet zo heel lang in Nederland. De primeur van het eerste broedgeval in Nederland was in Twente. Dat is ondertussen alweer zo'n 100 jaar geleden. Maar pas in de 2e helft van de vorige eeuw zijn de aantallen behoorlijk toegenomen. Vooral door het plaatsen van nestkasten

Weerselo (Fam. Kleissen)

Op 8 mei was het weer zover; "spreeuwenringdag" bij de familie Kleissen. In totaal werden ca. 70 nestkasten gecontroleerd. Hiervan waren er 19 bezet, wat neer komt op een bezettingspercentage van 27 %. In totaal zijn er die dag 77 jonge spreeuwen geringd. Naast spreeuwen werden er ook 4 jonge torenvalken geringd. De andere soorten als bosuil, kerkuil en steenuil hebben dit jaar niet in een nestkast gebroed op deze locatie.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van zowel 2012 als 2011.

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen**		**Jongen geringd**	
Jaargang	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**
spreeuw	19	21	77	108	4,1	4,3	77	108
Torenvalk	1	1	4	1	4,0	1,0	4	1
Steenuil	-	1		-		-		-
Bosuil	-	1		2		2,0		2
Totaal	**20**	**25**	**81**	**111**	**4,1**	**4,4**	**81**	**111**

Landgoed Herinckhave Fleringen: (Frans Stopel en Jan Peddemors).
In 2012 zijn er op het Landgoed Herinckhave 112 nestkasten meerdere malen op bezetting gecontroleerd. Hiervan waren er 92 bezet en daarmee is het bezettingspercentage uitgekomen op 82 %. Dit was 11% lager dan in 2011.

In het overzicht de resultaten van 2012 en 2011.

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen totaal**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**		**Jongen geringd**	
Jaargang	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**
pimpelmees	22	31	169	277	7,7	8,9		
koolmees	31	39	215	303	7,0	7,8		
bonte vliegenvanger	12	18	67	89	5,6	4,9	7	66
boomklever	6	6	38	49	6,3	8,2	38	43
Kauw	2	2		-				
ringmus	1	1	5	6	5,0	6,0	5	6
Mees Spec.	3	1	21	9	7,0	9,0		
Alleen nest	17	7						
Totaal	**94**	**104**	**515**	**733**	**6,0**	**7,0**	**50**	**115**

Toelichting:
In totaal hebben 6 vogelsoorten dit jaar op het landgoed gebruik gemaakt van de nestkasten. Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per soort was wat lager in vergelijking met 2011. Een uitzondering hierop was de bonte vliegenvanger. Opvallend was het aantal nestkasten waarin alleen nestmateriaal werd aangetroffen; hierbij ging het in de meeste gevallen om nesten van de koolmees. Het aantal verlaten legsels is tot twee beperkt gebleven, beide keren betrof het een koolmees. Door tijdgebrek werd er slechts één nestje met jonge bonte vliegenvangers geringd. Wel werd van zes broedparen het vrouwtje geringd.

Veel koolmezen verzamelden wel nestmateriaal maar er kwam vervolgens geen legsel

Landgoed Baasdam Tubbergen; (Gerard Bossink, Jan Oude Engberink).
Ook het afgelopen jaar zijn er weer een aantal nestkasten bijgeplaatst op het Landgoed Baasdam, zodat het totale arsenaal aan nestkasten is uitgekomen op 100 stuks. Van deze 100 nestkasten waren er 75 bezet wat dus resulteerde in een bezettingspercentage van 75%.

Hieronder de resultaten in een overzicht van 2012 en 2011:

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen totaal**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**	
Jaargang	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**
koolmees	47	24	370	214	7,9	8,9
bonte vliegenvanger	..	9	..	51	..	5,7
pimpelmees	15	13	153	129	10,2	9,9
boomklever	1	6	8	38	8,0	6,3
spreeuw	..	5	..	26	..	5,2
Mees Spec.	8	..	61	..	7,6	
Grauwe vliegenvanger	..	1		5	..	5,0
ringmus	2		10		5,0	..
Alleen nest	2					
Totaal	**75**	**65**	**602**	**463**	**8,0**	**7,1**

Toelichting:

Op het Baasdam hebben het afgelopen seizoen 5 vogelsoorten gebruik gemaakt van de nestkasten, 1 soort minder dan in 2011. De koolmees had het grootste aandeel in het aantal bezette nestkasten, met bijna de helft (47%) van de beschikbare kasten. Opvallend is dat er geen bonte vliegenvanger heeft gebroed op het landgoed, terwijl dat het vorige broedseizoen nog in 9 nestkasten het geval was. Het aantal uitgevlogen jongen per nestkast is bij alle soorten goed te noemen. Er was één verlaten legsel, en één nest met dode jongen, beide keren betrof het een koolmees.

Kinderen en natuur

Gerard Oude Engberink geeft uitleg over verschillende soorten nestkastjes

Beide controleurs vinden het van groot belang dat kinderen met natuur in aanraking komen. Om dit te bereiken werd ook in 2012 contact gezocht met de twee basisscholen in Tubbergen. Om de leerlingen een indruk te geven van het nestkastenproject, werd door Jos Kienhuis een presentatie verzorgd over de vogels van het landgoed en de opzet en verloop van het nestkastenproject. Middels deze presentatie wist Jos samen met Gerard en Jan de leerlingen een beeld te geven over de natuur en de vogelbevolking van het landgoed en het belang van het ophangen van nestkasten. Behalve over zangvogels werd de kinderen ook alles verteld over verschillende uilensoorten. Tevens werd aandacht besteed aan vogelonderzoek en het ringen van vogels. In navolging hierop gingen de leerlingen in de maand juni mee op controle van de nestkasjes.

Deurningen: (Horsthuis, Ophuis, Velthuis, Bleijenberg)

In Deurningen en omgeving werden op 8 locaties totaal 245 nestkasten op hun inhoud gecontroleerd. De nestkasten op deze locaties zijn als volgt verdeeld: 70 bij de fam. Jonker/Bosscha, 30 bij de fam.Hofste, 23 bij de fam. Broekhuis, 24 bij de fam. Vrielink, 15 bij de fam. Borghuis, 19 bij de fam. Nijland, 24 bij de fam. Stoffels en 30 bij de fam. Mentink. Alle nestkasten werden gedurende het broedseizoen 3 keer gecontroleerd. Van de 245 nestkasten waren er 139 bezet, wat een bezettingspercentage opleverde van 57 %.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van 2012 en 2011.

Vogelsoort	**Nestkasten bezet**		**Jongen uitgevlogen totaal**		**Jongen gemiddeld uitgevlogen per nestkast**		**Jongen geringd**	
Jaargang	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**	**2012**	**2011**
koolmees	62	63	488	512	7,9	8,3	..	..
pimpelmees	29	23	296	224	10,0	9,7	..	..
ringmus	3	6	15	29	5,0	4,8	..	15
spreeuw	23	10	80	51	3,5	5,1	57	51
Huismus	..	3	..	12	..	4,0	..	..
bonte vliegenvanger	10	16	64	84	6,4	5,3	64	51
boomklever	3	6	23	41	7,6	6,8	23	23
Bosuil	3	1	9	1	3,0	1,0	9	1
Torenvalk	1	..	6				6	
Roodborst	..	1	..	6	..	6,0	..	6
Holenduif	..	1	..	1	..	1,0	..	1
Manderijneend	..	1	..					
Hommels	..	1	..					
Kasten met alleen nest	5	2						
Totaal	**139**	**134**	**981**	**961**	**7,1**	**7,2**	**159**	**148**

Toelichting:

Zoals u in het overzicht kunt zien hebben 8 vogelsoorten in Deurningen gebruik gemaakt van één of meerdere nestkasten. Een nieuwe soort dit jaar was de torenvalk die in een half open nestkast 6 jongen grootbracht. De koolmezen hadden net als in voorgaande jaren het grootste aandeel in de bezetting van de nestkasten. De bezetting door pimpelmezen was het afgelopen jaar iets beter ten opzichte van 2011, daarentegen had de bonte vliegenvanger op bijna alle locaties een paar kasten minder bezet. De totale bezetting was met 57 % wat lager dan in 2011 toen 64 % van de nestkasten bezet was. Het aantal uitgevlogen jongen per nestkast was bij de meeste soorten goed. Een uitzondering hierop vormde de spreeuw die slechts 3,5 jong gemiddeld per nestkast wist groot te brengen. Oorzaak hiervan was een 5-tal nesten met dode jongen van ca. 2 a 3 dagen oud. Verder werden twee verlaten nesten aangetroffen van de bonte vliegenvanger.

Agelo (J.Stevelink)

Johan Stevelink controleerde het afgelopen jaar 187 nestkasten in het gebied Agelo. Rond zijn eigen erf en zuidzijde Voortsweg in totaal 124 kasten. Verder controleerde hij de nestkasten op een 4-tal andere locaties. Van deze 187 nestkasten bleken er na controle 135 bezet te zijn waarmee het bezettingspercentage uitkwam op 72 %; dat is 6% lager dan in 2011. Jammer dat er door tijdgebrek maar één keer gecontroleerd is zodat er van deze locaties geen uitgevlogen jongen kunnen worden vermeld.

In het hieronder staande overzicht worden de resultaten weergegeven, van 2012 en 2011.

Vogelsoort	**nestkasten Bezet**	**Percentage Bezet**	**nestkasten Bezet**	**Percentage Bezet**
Jaargang	**2012**	**2012**	**2011**	**2011**
koolmees	27	14,4	41	22,9
spreeuw	15	8,0	9	5,0
pimpelmees	33	17,6	37	20,7
ringmus	8	4,3	3	1,7
bonte vliegenvanger	23	12,3	31	17,3
boomklever	5	2,7	1	0,7
gekraagde roodstaart	1	0.5	3	1,7
glanskop	--	--	1	0,7
bosuil	3	1,6	1	1,1
steenuil	1	0.5	2	1,1
witte kwikstaart	1	0,5	1	0,7
Mandarijneend	--	--	2	1,1
mees Spec.	12	5,9	--	--
merel	1	0,5	1	0,7
roodborst	1	0,5	1	0,7
winterkoning	--	--	1	0,7
kauw	--	--	1	0,7
Kasten met alleen nest	4	2,2	2	1,1
Bezette nestkasten	**135**	**72 %**	**139**	**77,6 %**

Toelichting:

Hoewel er het afgelopen jaar meer nestkasten zijn gecontroleerd, hebben minder soorten gebruik gemaakt van de nestkasten; totaal 13 soorten en dat is 3 soorten minder dan in 2011. De pimpelmees had met 17,6% het grootste aandeel in de bezetting van nestkasten, en wist daarmee de koppositie over te nemen van de koolmees. Het lage aantal koolmezen in de lijst zou voor een deel veroorzaakt kunnen zijn doordat van een behoorlijk aantal nestkasten de betroffen soort niet op naam is gebracht. (zie Mees spec) Dit was in bijna 6% van alle gecontroleerde nestkasten het geval. Van invloed zal ook de predatie van een 8-tal nestkasten door een eekhoorn zijn geweest. Hierbij ging het voornamelijk om broedsels van mezen. De spreeuwen deden het beter met 15 bezette kasten t.o.v. 2011, ook de bosuil had in het controle gebied van Johan een goed jaar.

Basisschool St. Aegidius.

De leerlingen van groep 7/8 hebben ook het afgelopen jaar met veel enthousiasme gewerkt aan het nestkastenproject. Alle kastjes zijn geplaatst in de directe omgeving van de school.

De kinderen controleren, in groepjes van drie, hun eigen kastjes. Ze noteren hun bevindingen; is er nestmateriaal, een nest of zijn er eitjes of jongen aanwezig? Ook de naam van de vogel en andere opmerkelijke zaken worden genoteerd. In de klas verzamelen de kinderen informatie over de vogels die hun nestkasten bezetten. Van internet worden tekst en plaatjes gehaald en verwerkt in een verslag of power point.
Met veel plezier nemen de kinderen elk jaar weer deel aan deze praktische natuurlessen. Steeds weer zijn ze verbaasd over de jonge vogeltjes die ze aantreffen in de kastjes, vinden ze deze jonge vogeltjes iets wonderbaarlijks. Naast het plezier dat de kinderen beleven aan deze lessen, zie je dat de leerlingen eerbied voor de hele natuur blijven houden. De bezettingsgraad van de 28 nestkastjes was ook dit jaar weer goed; slechts drie kastjes zijn echt leeg gebleven. Wel was opvallend dat bij 6 nestkasten het nest is verlaten met daarbij eitjes en zelfs grote jongen. Ook waren in enkele kastjes enkele dode jongen te zien nadat de overige jongen waren uitgevlogen.

Alle gegevens zijn verwerkt in onderstaand schema, zo hebt u een indruk waar de kinderen mee bezig zijn geweest.

nestkast nummer	**1de controle 24 april**	**2de controle 16 mei**	**3de controle 12 juni**
1 t/m 4 **Joep, Ruben Thijmen**	1: leeg 2: leeg 3: leeg 3A; koolmees broedend 4: leeg	8 eitjes bonte vliegenvanger leeg leeg 9 jongen leeg	nest verlaten leeg koolmees broedend uitgevlogen leeg
5 t/m 8 **Gijs, Thijs Collin**	5: kool of pimpelmees 1 ei 6: nestmateriaal 7: nest 8: leeg	1 ei waarschijnlijk verlaten nest 6 jongen pimpelmees leeg	nest verlaten 5 gr. jongen bonte vliegenv. uitgevlogen leeg
9 t/m 12 **Ben, Sjoerd Herman**	9: spreeuw 7 eitjes 10: pimpelmees 8 eitjes 11: pimpelmees 1ei 12: koolmees 6 eitjes	7 jongen Pimpelmees broedend 6 jongen pimpelmees koolmees 8 eitjes	uitgevlogen uitgevlogen uitgevlogen nest verlaten
13 t/m 16 **Julian, Lars Bradley**	13: koolmees 1 ei 14: leeg 15: nestmateriaal 16: leeg	6 jongen bonte vliegenvanger 7 eitjes leeg leeg	uitgevlogen, 1 dood jong uitgevlogen, 1 dood jong 4 eitjes spreeuw 5 dode jongen koolmees
17 t/m 21 **Montana, Marit, Vera**	17: pimpelmees 2 eitjes 18: koolmees broedend 19: pimpelmees op het nest 20: nest 21: bonte vliegenvanger nest	pimpelmees op nest koolmees nest met jongen 8 jongen 7 eitjes bonte vliegenvanger broedend	dode jongen uitgevlogen uitgevlogen, 1 eitje uitgevlogen 1 dood jong nest met grote dode jongen
22 t/m 26 **Leonie, Jette, Emma**	22: koolmees 4 eitjes 23: leeg 24: pimpelmees 6 eitjes 25: leeg	koolmees 7 jongen bonte vliegenvanger 3 eitjes pimpelmees broedend bonte vliegenvanger 3 eitjes	uitgevlogen uitgevlogen 2 eitjes uitgevlogen 5 grote jongen

Reacties en info:
secretariaat@nvwgdegrutto.nl